

# **Dret del Treball i la Protecció Social (21003)**

## **Pla Docent**

**Titulació / Estudis:** Grau en Dret

**Curs:** Tercer

**Trimestre:** 3r

**Nombre de crèdits ECTS:** 6 crèdits ECTS

**Hores de dedicació de l'estudiant:** 150 hores

**Llengua o llengües de la docència:** Català

**Professora:** Anna Ginès i Fabrellas

**Grup:** 4

### **1. Presentació de l'assignatura**

L'assignatura Dret del Treball i de la Protecció Social forma part del Pla d'Estudis del Grau en Dret. Aquesta assignatura es cursa en el tercer trimestre de tercer curs del Grau, en línia de continuïtat amb la que es va impartir al segon trimestre (Dret Col·lectiu del Treball). Té com a objectiu presentar a l'estudiant el sorgiment històric del Dret del Treball, quins són els subjectes del contracte, la durada del mateix, els drets i deures de l'empresari i treballador, les condicions de treball, la seva modificació, la suspensió del contracte de treball i les seves causes d'extinció en totes les seves vessants: disciplinari, objectiu o col·lectiu. Durant el desenvolupament del programa, el professorat incidirà en la protecció social que, paral·lelament a la seva regulació laboral, tenen aquestes institucions. La realització de l'assignatura requerirà de l'alumne la lectura i comprensió de textos jurídics i el desenvolupament de la capacitat d'aplicar les nocions teòriques a casos pràctics.

### **2. Competències a assolir en l'assignatura**

Les competències es centren en la capacitat per valorar la importància del Dret Individual del Treball i la Protecció Social com a sistema regulador de les relacions laborals, identificant la especificitat del contracte de treball respecte d'altres formes contractuals, així com connectar el contracte de treball amb els mecanismes de protecció social.

| Competències generals                                                                                                                                                                                                         | Competències específiques                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| G1. - Capacitat d'anàlisi i síntesi de la informació<br>G4.- Capacitat per resoldre problemes<br>G5.- Motivació de raonament crític<br>G6.- Compromís ètic. Reflexió ètica<br>G 11.- Creativitat i associació de coneixements | E1. - Valorar la importància del Dret del Treball i la Protecció Social com a sistema regulador de les relacions socials<br>E2.- Capacitat per utilitzar els principis i valors constitucionals com a instrument de treball en la interpretació del ordenament jurídic<br>E3.- Capacitat per a l'ús de les diverses fonts jurídiques<br>E4.- Reconèixer i expressar els coneixements bàsics per l'argumentació jurídica<br>E6.- Capacitat per elaborar documentació específica en l'àrea del Dret del Treball i la Protecció Social. |

### 3. Continguts

#### I. SIGNIFICAT I EVOLUCIÓ DEL DRET DEL TREBALL

##### Tema 1. El procés històric de formació del Dret del Treball

1. Orígens del Dret del Treball
2. L'aparició del contracte de treball
3. Evolució històrica del Dret del Treball

#### II. FONTS DEL DRET DEL TREBALL I PRINCIPIS D'APLICACIÓ

##### Tema 2. Fonts del Dret del Treball

1. La Constitució com a font del Dret del Treball
2. Les normes internacionals i comunitàries
3. Normes estatals i autonòmiques: competències de les CC.AA a l'àmbit laboral
4. El conveni col·lectiu com font del Dret del Treball
5. Altres fonts del dret: el costum i la jurisprudència

##### Tema 3. Aplicació i interpretació de les normes laborals

1. El principi de norma mínima
2. El principi de norma més favorable
3. El principi de condició més beneficiosa
4. El principi de indisponibilitat dels drets laborals del treballador
5. La interpretació de les normes laborals: el principi *in dubio pro operario*

### III. ELS SUBJECTES DE LA RELACIÓ DE TREBALL

Tema 4. Els subjectes del contracte de treball: treballador i empresari

1. El treballador com subjecte de la relació laboral
2. Activitats excloses de l'ordenament laboral
3. Les relacions laborals de caràcter especial
4. Concepte laboral d'empresari
5. L'exercici regular dels poders empresarials i els seus límits

### IV. EL CONTRACTE DE TREBALL

Tema 5. El naixement del contracte de treball

1. Mercat de treball i política d'ocupació
2. La capacitat per contractar
3. La forma del contracte de treball
4. El període de prova

Tema 6. La durada del contracte de treball

1. Contractació indefinida
2. Mesures de foment de la contractació indefinida
3. La contractació temporal
4. Els contractes formatius
5. Disposicions comuns als contractes temporals
6. El frau de llei i les irregularitats en la contractació temporal

### V. LES PRESTACIONS DE LA RELACIÓ LABORAL

Tema 7. La prestació del treballador: la seva determinació temporal

1. Concepte i regulació de la jornada de treball.
2. Concepte de distribució irregular de la jornada
3. Hores extraordinàries
4. El treball a temps parcial
5. Horari de treball, treball nocturn i treball a torns
6. Festius i vacances

Tema 8. La prestació retributiva de l'empresari: el salari

1. L'estructura del salari: salari base i complements salarials
2. La fixació de la quantia salarial
3. El pagament del salari: forma i temps
4. La protecció jurídica del crèdit salarial

## Tema 9. Igualtat, no discriminació i conciliació de la vida personal, familiar i laboral

1. Marc normatiu
2. Dret d'adaptar la durada i distribució de la jornada
3. Les interrupcions no periòdiques: permisos i excedències
4. Protecció de la maternitat i paternitat

## Tema 10. Altres condicions de treball

1. Dret a la seguretat i salut laboral
2. Dret al tracte digne i a la intimitat
3. Dret a la ocupació efectiva
4. Dret a la formació i promoció professional

## VI. LES VICISSITUDS DE LA RELACIÓ LABORAL

### Tema 11. Modificació de condicions de treball

1. La classificació professional
2. La mobilitat funcional del treballador en la empresa.
3. La mobilitat geogràfica: trasllats i desplaçaments
4. Les modificacions substancials de condicions de treball

### Tema 12. La suspensió del contracte de treball

1. La suspensió del contracte de treball: concepte i efectes
2. Causes de suspensió del contracte de treball: tipologia i règim jurídic
3. Efectes de la suspensió: especial referència a la protecció de Seguretat Social

## VII. L'EXTINCIÓ DE LA RELACIÓ LABORAL

### Tema 13. Extinció del contracte de treball

1. La extinció del contracte: concepte i tipologia
2. Dimissió i extinció del contracte per voluntat del treballador
3. Acomiadament col·lectiu
4. Acomiadament per causes objectives
5. Acomiadament disciplinari
6. La protecció de Seguretat Social del treballador aturat

## VIII. PLURALITAT EMPRESARIAL

### Tema 14. Pluralitat empresarial i responsabilitat

1. Problemes d'imputació de les responsabilitats empresarials. Grups d'empreses
2. Contractes i subcontractes d'obres i serveis
3. Les empreses de treball temporal i la cessió de treballadors.
4. La successió i transmissió d'empreses

## 4. Avaluació

### 4.1. Sistema d'avaluació general

| ACTIVITAT AVALUACIÓ                                                                                                                        | CRITERIS D'AVALUACIÓ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | % NOTA FINAL | CRITERIS RECUPERACIÓ                                     | % RECUPERACIÓ (NOTA FINAL) | COMP. AVALUADES                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|----------------------------------------------------------|----------------------------|-----------------------------------|
| Prova escrita teòrica (examen teòric)                                                                                                      | <p>Avaluació dels coneixements teòrics a través d'un examen escrit.</p> <p>Per aprovar la assignatura és necessari obtenir una nota mitjana superior a 4 dins d'aquesta prova</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 60%          | Realització d'una nova prova escrita en la data prevista | 60%                        | G1 G4 G5 G6 G11<br>E1 E2 E3 E4 E6 |
| Prova escrita pràctica (examen pràctic)                                                                                                    | <p>Avaluació d l'aplicació pràctica mitjançant el plantejament d'un cas pràctic. L'estudiant haurà de proporcionar respostes tècnicament correctes i raonades amb base jurídica.</p> <p>Per aprovar l'assignatura és necessari obtenir una nota mínima superior a 4 dins d'aquesta prova.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 10%          | Realització d'una nova prova escrita en la data prevista | 10% *                      | G1 G4 G5 G6 G11<br>E1 E2 E3 E4 E6 |
| <p>Activitat d'avaluació continuada</p> <p>Lliurament de treballs curts i presentacions orals en seminaris, activitats de classe, etc.</p> | <p>Avaluació continuada de coneixements teòrics i la seva aplicació pràctica.</p> <p>a.- Avaluació continuada dels coneixements teòrics: es valorarà la capacitat d'autoaprenentatge, la capacitat d'anàlisi i d'expressió oral, mitjançant proves o activitats avaluables com analitzar, sintetitzar i exposar públicament tasques encomanades pel professor.</p> <p>b.- Avaluació continuada dels coneixements pràctics: es valorarà l'aplicació correcta de la normativa legal i la seva argumentació oral i escrita, la recerca d'informació doctrinal i jurisprudencial.</p> <p>Per aprovar l'assignatura és necessari lliurar tots els treballs en el termini establert per cada treball.</p> | 30%          | Realització d'una nova prova escrita en la data prevista | 30% *                      | G1 G4 G5 G6 G11<br>E1 E2 E3 E4 E6 |

\* Els estudiants que hagin de recuperar la prova escrita pràctica i l'activitat de lliurament dels treballs d'avaluació continuada realitzaran una única prova de recuperació a fi de recuperar aquestes dues activitats. En aquest cas, el percentatge sobre la nota final equivaldrà a la suma de les dues (40%).

## 4.2. Condicions per poder concórrer a la recuperació

Podran concórrer al procés de recuperació totes els estudiants que, havent participat a almenys el 50% de les activitats d'avaluació continuada i havent-se presentat a l'examen final de l'assignatura (en el cas que aquest estigui previst dins dels sistema d'avaluació), hagin obtingut la qualificació final de suspens en l'avaluació trimestral. Els estudiants només podran recuperar aquella o aquelles activitats a les quals hagin obtingut una qualificació inferior a 5.

## 4.3. Sistema d'avaluació dels estudiants de mobilitat

| ACTIVITAT D'AVALUACIÓ | CRITERIS D'AVALUACIÓ                                                                                                                 | %<br>NOTA<br>FINAL | COMPETÈNCIES<br>AVALUADES         |
|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------------------|
| Prova escrita         | Avaluació dels coneixements teòrics a través d'un examen escrit i avaluació dels coneixements pràctics a través d'un supòsit pràctic | 100%               | G1 G4 G5 G6 G11<br>E1 E2 E3 E4 E6 |

## 4.4. Reglamentació de les proves

1. En totes les proves i exàmens caldrà que l'estudiant porti un document acreditatiu de la seva identitat.
2. Qualsevol infracció greu de la disciplina dels exàmens, com ara la còpia tant activa com passiva a les proves d'avaluació del contingut teòric de l'assignatura, comportarà la retirada immediata de l'alumne de la prova, i que aquesta prova en què s'ha comès la infracció computi com a zero.
3. No s'admet plagi en els treballs escrits individuals que els alumnes entregaran a les sessions de seminari ni en cap altre escrit o treball. En cas que es cometi plagi, els treballs implicats comptaran com a zero.
4. Qualsevol exercici o treball que no hagi estat lliurat en el temps i en la forma establerts a la programació d'activitats i a l'aula global es tindrà per no presentat.
5. Una vegada iniciat l'examen, no es permetrà l'accés a l'aula.

## 5. Bibliografia i recursos didàctics

### 5.1. Obres generals (manuals)

- ALARCÓN CARACUEL (Director). *Dret del Treball i de la Seguretat Social*, Tecnos, última edició.

- ALONSO OLEA, M. y CASAS BAAMONDE, M. E., *Derecho del Trabajo*, Madrid, Civitas, última edició
- ALBIOL MONTESINOS, I., CAMPS RUIZ, I., LÓPEZ GANDÍA, L. M. y SALA FRANCO, T., *Derecho del Trabajo*. Valencia, Tirant lo Blanch, última edició.
- MARTÍN VALVERDE, A., RODRÍGUEZ-SAÑUDO GUTIÉRREZ. F. y GARCÍA MURCIA, J., *Derecho del Trabajo*, Madrid, Tecnos, última edició
- MONTOYA MELGAR, A., *Derecho del Trabajo*, Madrid, Tecnos, última edició.
- PALOMEQUE LÓPEZ, M. C. y ÁLVAREZ DE LA ROSA, M., *Derecho del Trabajo*, Madrid, Universitaria Ramón Areces, última edició.

## 5.2. Textos normatius

Els alumnes hauran de fer servir la legislació laboral bàsica, publicada en qualsevol de les editorials jurídiques disponibles en el mercat (Civitas, Aranzadi, Tecnos, Tirant lo Blanch, Colex, entre d'altres. Qualsevol és vàlida). El més important és que estigui actualitzada.

## 5.3. Recursos didàctics

- Materials de cada tema, posats a disposició pel professorat a l'Aula Global
- Resulten d'especial interès per la preparació, tant de la teoria com de les pràctiques, les bases de dades Aranzadi i Tirant lo Blanch disponibles en Internet a través de les bases de dades de la biblioteca on-line de la UPF

# 6.- Metodologia

## 1. Activitats presencials

a. A les sessions de classes teòriques, el professorat explicarà el programa de l'assignatura. S'explicaran les nocions fonamentals, prestant una especial atenció a aquells apartats i continguts amb més complexitat.

b. A les sessions de seminari o classes pràctiques es desenvoluparan alguns aspectes concrets del programa de l'assignatura a través de casos pràctics que els alumnes hauran preparat amb anterioritat al desenvolupament de les sessions de seminari. A classe es debatrà sobre determinades qüestions suscidades pels textos i s'exposaran les solucions des del vessant de la seva aplicació pràctica.

## 2. Activitats dirigides

a. Els alumnes hauran d'estudiar -a través dels manuals i textos recomanats- el contingut dels diferents temes que integren el programa de l'assignatura amb l'ajuda de les orientacions metodològiques donades pel professor.

b. Els alumnes hauran de llegir i preparar els casos pràctics proposats per a la realització de les pràctiques. També caldrà que els alumnes preparin exercicis per escrit de comentari i solució de les qüestions plantejades a partir dels textos jurídics, d'acord amb les instruccions que es donin.

## 3. Activitats autònomes

a. Els alumnes han de cercar informació relacionada amb els temes del programa.

b. Els alumnes poden consultar i llegir articles especialitzats i obres monogràfiques sobre aspectes específics del programa que es poden trobar a la biblioteca de la Universitat, segons les orientacions donades pels professors.

## 7.- Programació d'activitats

|            | <b>ACTIVITAT<br/>PRESENCIAL<br/>CLASSE TEÒRICA</b> | <b>ACTIVITAT<br/>PRESENCIAL<br/>CLASSE PRÀCTICA</b> | <b>ACTIVITATS<br/>AUTÒNOMES</b>                        |
|------------|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| 1a setmana | Explicació teoria (2h)<br>Explicació teoria (2h)   |                                                     | Estudi de la teoria (8h)<br>Preparació Seminari 1 (9h) |
| 2a setmana | Explicació teoria (2h)                             | Seminari 1 (2h)                                     | Estudi de la teoria (7h)                               |
| 3a setmana | Explicació teoria (2h)                             |                                                     | Estudi de la teoria (8h)<br>Preparació Seminari 2 (9h) |
| 4a setmana | Explicació teoria (2h)                             | Seminari 2 (2h)                                     | Estudi de la teoria (5h)                               |
| 5a setmana | Explicació teoria (2h)<br>Explicació teoria (2h)   |                                                     | Estudi de la teoria (8h)<br>Preparació Seminari 3 (9h) |
| 6a setmana | Explicació teoria (2h)                             | Seminari 3 (2h)                                     | Estudi de la teoria (5h)                               |

|                                           |                                                  |                 |                                                        |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------|--------------------------------------------------------|
| 7a setmana                                | Explicació teoria (2h)<br>Explicació teoria (2h) |                 | Estudi de la teoria (8h)<br>Preparació Seminari 4 (9h) |
| 8a setmana                                | Explicació teoria (2h)                           | Seminari 4 (2h) | Estudi de la teoria (5h)                               |
| 9a setmana                                | Explicació teoria (2h)<br>Explicació teoria (2h) |                 | Estudi de la teoria (8h)<br>Preparació Seminari 5 (9h) |
| 10a setmana                               |                                                  | Seminari 5 (2h) | Estudi de la teoria (7h)                               |
| Total hores                               | 26 hores                                         | 10 hores        | 114 hores                                              |
| TOTAL DEDICACIÓ = 150 hs (6 crèdits ECTS) |                                                  |                 |                                                        |